

Dosarul nr. 3ra-415/21

Prima instanță: Judecătoria Cahul sediul Central (jud. E. Bancov)

Instanța de Apel: Curtea de Apel Cahul (jud. V. Movilă, N. Veleva, E. Dvurecenshii)

ÎNCHEIERE

02 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara-Chișca Doneva
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către primarul comunei Cania raionul Cantemir,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Svetlana Boșneac împotriva Agenției Servicii Publice și Primăriei comunei Cania, raionul Cantemir, terț Savva Boșneac cu privire la obligarea autorității publice să emită acte administrative individuale, obligarea efectuării unor acțiuni, repararea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 28 ianuarie 2021 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă:

Pe data de 12 aprilie 2019, Svetlana Boșneac a depus cerere de chemare în judecată în instanța de contencios administrativ împotriva Agenției Servicii Publice, a Serviciului cadastral teritorial Cantemir și a Primăriei comunei Cania, raionul Cantemir, solicitând obligarea pârților la: înlăturarea efectivă a încălcărilor dreptului de proprietate asupra bunului imobil cu nr. cadastral xxxxxxxxxxxx, deținut de Svetlana Boșneac, prin efectuarea comună de către reprezentanții Serviciului cadastral teritorial Cantemir și ai Primăriei comunei Cania, raionul Cantemir, a lucrărilor cadastrale în vederea identificării bunului imobil cu nr. cadastral xxxxxxxxxxxx; confruntarea datelor din cadastru cu datele consumate pe teren; întocmirea actului de constatare, care să conțină informații referitoare la gradul de corespundere a datelor despre componența, suprafața și despre alte caracteristici ale bunului imobil cu nr. cadastral xxxxxxxxxxxx cu datele deținute de cadastru în dosarul cadastral respectiv. Totodată a solicitat efectuarea măsurărilor pe teren cu verificarea corespunderii hotarelor terenului cu nr. cadastral xxxxxxxxxxxx cu hotarele terenurilor adiacente, întocmirea planului geometric în baza măsurărilor efectuate, cu indicarea obligatorie a punctelor de cotitură și a hotarelor racordate la punctele de reper, precum și încasarea solidară, în beneficiul său, a prejudiciului moral în

mărime de 100 000 lei și a tuturor cheltuielilor suportate în legătură cu acest proces (f.d. 7-11, vol. I).

În motivarea acțiunii, a invocat că autoritățile pîrîte vătămază constant dreptul de proprietate al reclamantei, prin faptul neidentificării bunului imobil ce îi aparține cu drept de proprietate, circumstanță ce, la rîndul său, provoacă un șir de alte consecințe nefaste în ceea ce o privește, inclusiv întocmirea abuzivă a proceselor-verbale cu privire la contravenție. Astfel, la începutul anului 2017, pe numele reclamantei și al soțului său a fost pornită o cauză contravențională sub auspiciile art. xxxx Cod contravențional, pe faptul că acesta ar fi pătruns pe teritoriul privat ce-i aparține lui XXXXXXXXXXXXXXXX, efectuînd lucrări de curățire, tăiere a copacilor. În cadrul procesului, Savva Boșneac, soțul reclamantei, a fost obligat să demonstreze că de fapt terenul pe care a afectuat lucrări îi aparține din 2007.

Prin hotărîrea Judecătorei Cahul, sediul central din 25 iulie 2019, a fost admisă parțial acțiunea depusă de Svetlana Boșneac. Pîrîții au fost obligați să efectueze lucrările cadastrale în vederea identificării bunului imobil cu numărul cadastral XXXXXXXXXXXXXXXX, confruntarea datelor din cadastru cu datele constatate pe teren, întocmirea actului de constatare, care să conțină informații referitoare la gradul de corespundere a datelor despre componența, suprafața și despre alte caracteristici ale bunului imobil cu numărul cadastral XXXXXXXXXXXXXXXX cu datele deținute de cadastru în dosarul cadastral respectiv; efectuarea măsurărilor pe teren cu verificarea corespunderii hotarelor terenului cu numărul cadastral XXXXXXXXXXXXXXXX cu hotarele terenurilor adiacente; întocmirea planului geometric în baza măsurărilor efectuate, cu indicarea obligatorie a punctelor de cotitură și a hotarelor racordate la punctele de reper. Totodată, s-a hotărât încasarea în mod solidar de la Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova și Primăria comunei Cania, raionul Cantemir, în beneficiul lui Boșneac Svetlana, a sumei de 3 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, și a sumei de 5 000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, acțiunea a fost respinsă drept neîntemeiată (f.d. 100, vol. I).

Nefiind de acord cu această hotărîre, la 01 august 2019, reprezentantul Agenției Servicii Publice Alexanru Renița a contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului depus, casarea hotărîrii contestate și emiterea unei noi hotărîri de respingere integrală a acțiunii depuse (f.d. 114, vol. I), iar la 03 octombrie 2019 a depus motivarea apelului (f.d. 138, vol. I).

În dezacord cu hotărîrea Judecătorei Cahul, sediul central din 25 iulie 2019, avocata Natalia Moloșag în interesele Svetlanei Boșneac la fel, a depus cerere de apel (pe 13 august 2019 apelul, iar pe 07 noiembrie 2019, în ședință de judecată, motivarea apelului), solicitând casarea parțială a hotărîrii atacate, în partea diminuării prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată și emiterea unei noi hotărîri de încasare în mod solidar de la Agenția Servicii Publice și Primăria comunei Cania, raionul Cantemir, în beneficiul Svetlanei Boșneac, a prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei, încasarea în solidaritate de la Agenția Servicii Publice și Primăria comunei Cania, raionul Cantemir, a cheltuielilor de judecată în mărime de 10 600 lei.

Prin decizia din 28 ianuarie 2021 a Curții de Apel Cahul, s-au admis apelurile declarate de către Agenția Servicii Publice și de avocatul Natalia Moloșag în interesele Svetlanei Boșneac.

A fost casată integral hotărîrea Judecătorei Cahul, sediul central din 25 iulie 2019 și emisă o nouă decizie, prin care a fost admisă parțial acțiunea depusă de Svetlana Boșneac.

S-a obligat Primăria comunei Cania, raionul Cantemir să efectueze lucrarea cadastrală de stabilire a hotarelor terenului cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxx, cu suprafața de 0,33 ha, amplasat în extravilanul comunei Cania, raionul Cantemir, proprietate a lui Svetlana Boșneac, cu întocmirea actului de constatare pe teren.

S-a încasat de la Primăria comunei Cania, raionul Cantemir, în beneficiul reclamantei, suma de 5 000 (cinci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat și suma de 8 000 (opt mii) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare pentru asistența juridică acordată. În rest, pretențiile formulate față de Primăria comunei Cania, raionul Cantemir și toate pretențiile formulate împotriva Agenției Servicii Publice, au fost respinse drept neîntemeiate.

În favoarea acestei soluții, instanța de apel a reținut ca fiind neîntemeiată hotărîrea primei instanțe, la caz fiind aplicabile prevederile art. 14, 15², 18, 19 ale Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998, ale Ordinului nr. 70 din 04 august 2017 privind aprobarea Instrucțiunii cu privire la modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren, din interpretarea coroborată a cărora se desprinde că, în speță, în primul rând este necesar de a fi realizată acțiunea de stabilire la fața locului a hotarelor terenului, cu întocmirea actului de stabilire a hotarelor de un model aprobat de organul central de specialitate în domeniul cadastrului. Această atribuție, conform legii, este de competența reprezentantului autorității publice locale, la caz, cel al Primăriei comunei Cania, raionul Cantemir. Deci, la moment este necesară realizarea acțiunii de stabilire la fața locului a hotarelor terenului, cu întocmirea actului de stabilire a hotarelor, fapt ce denotă necesitatea admiterii cerinței date înaintată de Svetlana Boșneac. Iar celelalte pretenții înaintate sunt ulterioare acțiunii de stabilire la fața locului hotarele terenului, cu întocmirea actului de stabilire a hotarelor, și până la realizarea acestor acțiuni, astfel fiind prematură dispunerea realizării acestora.

La data de 27 februarie 2021, Curtea de Apel a recepționat și înregistrat cererea de recurs motivată depusă de către reprezentantul primarului comunei Cania, raionul Cantemir, avocat Victor Baran, iar la 01 martie 2021, a fost înregistrat recursul motivat al primarului comunei Cania raionul cantemir, Anatolie Manole, împotriva deciziei instanței de apel (f.d. 114-123, vol. II).

În susținerea cererii de recurs, aceștia au susținut temeinicia hotărîrii instanței de fond în partea admiterii pretențiilor formulate în contradictoriu cu pîrîții Agenția Servicii Publice și Serviciul cadastral teritorial Cantemir, însă și-au declarat dezacordul cu privire la obligarea Primăriei comunei Cania la realizarea acțiunilor ce fac obiectul prezentei acțiuni, invederînd instanței că recurentul nu va putea realiza, desinestătător, acțiunea de stabilire a hotarelor terenului reclamantei, după cum a statuat instanța de apel.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții

Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Cahul a pronunțat decizia contestată la 28 ianuarie 2021 și a comunicat recurentului decizia (dispozitivul) la 04 februarie 2021 (f.d. 103, vol. II), iar decizia integrală la 26 februarie 2021 (f.d. 113, vol. II). Astfel, recursul și motivarea acestuia sînt depuse în termen.

La 09 martie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 125).

Astfel, la 18 martie 2021, reprezentantul intimatei Agenția Servicii Publice a depus referința la cererea de recurs depusă de Primăria Cania raionul Cantemir, prin care a solicitat respingerea cererii de recurs.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de primarul comunei Cania raionul Cantemir, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar, în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și, în același timp, oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ, și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în

circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO, în jurisprudența sa constantă, statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de primarul comunei Cania raionul Cantemir.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către primarul comunei Cania raionul Cantemir se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu